

AZ ISMERETLEN SZÉKHELYŰ CÉG MEGSZÜNTETÉSÉRE IRÁNYULÓ ELJÁRÁS.

Dr. Bakos-Kovács Kitti

TÁRSASÁGI JOG I.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen
készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító:
EFOP-3.4.3-16-2016-
00014

DR. BAKOS-KOVÁCS KITTI PH.D.
EGYETEMI ADJUNKTUS

Olvasólecke

Időtartás: 30 perc

1. Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás fogalma, jellemzői.
2. Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás alanyai.
3. Az eljárás megindításának módjai.
4. Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás menete.

1. Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás fogalma, jellemzői.

Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás olyan a cégbíróság hatáskörébe tartozó **különleges törvényességi felügyeleti eljárás**, melynek célja a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén az **elérhetetlenné vált cégek egyszerűsített eljárási szabályok szerint történő megszüntetnek nyilvánítása**. Ebben az esetben az általános törvényességi felügyeleti intézkedések alkalmazása azért nem vezet eredményre, mert a társaság székhelyén, telephelyén, fióktelepén nem érhető el, illetve a képviselőit jogszerűen meghatalmazott személyek révén sem lelhető fel.

Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás – annak kiváltó okait tekintve – **szankciós eszközként** jelenik meg a törvénysértően működő céggel szemben, amelyet a cégnyilvántartás közhitelessége, a forgalom- és jogbiztonság, az üzleti élet tisztaságába vetett bizalom indokol a „fantomcégekkel” szemben.

Az eljárás lefolytatása során nem kerül sor a társaság törlésére, de a cégbíróság ezirányú határozata végső soron a cég jogutód nélkül történő megszűnését vonja maga után. A cégbíróság tehát ezen eljárás keretei között a társaságot – annak elérhetetlensége, azaz jogszerű működése miatt – megszüntetnek nyilvánítja, viszont **nem rendelkezik a cég törléséről**. Ebből fakadóan az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás nem a gazdasági társaságok jogutód nélkül történő megszűnésére és a vagyoni viszonyok lezárására irányul, hanem **célja a társaság elérhetetlenségéből fakadó jogszerű állapot felszámolása**, amelynek a társaság a törvényes működést biztosító intézkedések megtételével (pl. a legfőbb szerv összehívásával) vagy változásbejegyzési kérelem benyújtásával tehet eleget.

A gazdasági társaság **vagyoni viszonyainak lezárása és a cég törlése** – amennyiben a társaság a jogszerű működést nem állítja helyre – **kényszertörlési eljárás keretei között zajlik**. A cégbíróság eljárásnak ezen formája **különleges törvényességi felügyeleti eljárásban mintegy törvényességi felügyeleti intézkedésként alkalmazott** megszüntetnek nyilvánítást eredményez, amely a Ctv. rendelkezése alapján **kényszertörlési eljárás megindítását eredményezi**. Ismeretlen székhelyű cég esetén **a cégbíróság nem vizsgálja a társaság fizetőképességét**.

2. Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás alanyai.¹

@ Fantom, ez a titokzatos lény

Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás alanya a **székhelyén, telephelyén fióktelepen és a képviseletre jogosult révén elérhetetlen cég**. Tekintettel arra, hogy különleges törvényességi felügyeleti eljárásról van szó, a megszüntetési eljárás *a cégtörvény hatálya alá tartozó, a cégjegyzékbe bejegyezhető cégformák esetében indítható meg*. Nincs lehetőség tehát ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás lefolytatására cégnek nem minősülő más vállalkozási formában működő jogalanyok vagy jogalanyiség nélküli szervezetek, illetve a cégjegyzékbe még be nem jegyzett vagy már törölt gazdasági társaságok esetében.

A cég **jogi szempontból elérhetetlenné válik az alábbi feltételek együttes fennállása esetén**: a) a társaság a cégjegyzékbe bejegyzett adatok figyelembe vételével *székhelyén, telephelyén, fióktelepén nem található*, b) valamint *a képviseletre jogosult személyek útján is fellelhetetlen*. Ez utóbbiak esetében a lakóhely ismeretlensége, illetve amennyiben valamely képviseletre jogosult kézbesítési megbízottal rendelkezik, akkor a kézbesítési megbízott fellelhetetlensége alapozza meg az eljárás megindítását. Képviseletre jogosultnak kell tekinteni a vezető tisztségviselőt, a cégvezetőt, a vezető állású munkavállalót, illetve minden olyan munkavállalót, akit képviseleti joggal ruháznak fel. A cég csak akkor minősülhet elérhetetlenné, ha a cégjegyzékben szereplő valamennyi képviselőjével sikertelen a kapcsolatfelvétel.²

Nem lehet az eljárást megindítani az ún. „alvócégekkel” szemben, amelyek gazdasági tevékenységet ténylegesen nem végeznek, azonban betartják a törvényes működésre vonatkozó előírásokat. A cég elérhetetlenségét alapozza meg az, ha a cég részére megküldött postai küldemények, hivatalos iratok *„címezett ismeretlen”* vagy *„ismeretlen helyre költözött”* jelzéssel érkeznek vissza akár a cég székhelyéről, telephelyéről, fióktelepéről, akár a képviseletre jogosultak lakóhelyéről a feladóhoz. Amennyiben a cég részére megküldött küldemények *„nem kereste”* jelzéssel érkeznek vissza, akkor az eljárás megindítására sincsen lehetőség.³

A **cégbíróság** – amennyiben az eljárás megindításának törvényi feltételei fennállnak – **köteles** elrendelni az megszüntetési eljárás lefolytatását. A cégbíróság eljárási cselekményeit tekintve az eljárás során közvetlen megkeresés, illetve hirdetmény közzététele révén felhívja a tagokat a jogsértő működés helyreállítására, illetve ennek eredménytelensége esetén adatközlés végett mindazokat, akiknek a cég székhelyére, működésére vagy a képviselő lakóhelyére nézve tudomásuk lehet. Az eljárás megszüntetése mellett attól függően, hogy a cég a törvényes működést helyreállította-e, illetve a felhívás eredménnyel zárult-e, a cégbíróság határoz a cég megszüntetnek nyilvánításáról.

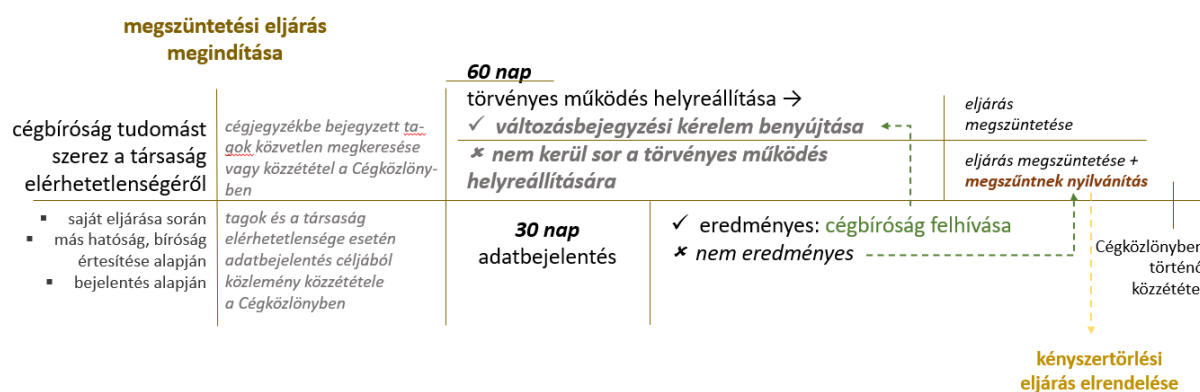
3. Az eljárás megindításának módjai.

A törvényi feltételek fennállása esetén a cégbíróság a megszüntetési eljárást megindítja. A cég elérhetetlenségéről a **cégbíróság tudomást szerezhet** saját eljárása során (pl. végzése „címzett ismeretlen” jelzéssel érkeznek vissza”) vagy más bíróság, hatóság értesítése alapján. Ebben az esetben hivatalból köteles az eljárás megindítására. Ehelyütt kell felhívni a figyelmet arra, hogy amennyiben a cég adószámát az adóhatóság a társaság székhelyen történő elérhetetlensége, illetve a szervezeti képviselő ismeretlensége miatt törölte, akkor az adóhatóság adószám jogerős törléséről szóló értesítése alapján a cégbíróság nem a Ctv. 89-90. §-ában foglalt megszüntetési eljárást folytatja le, hanem a társaságot a Ctv. 91. §-a alapján nyilvánítja megszüntetnek. *Harmadik személy bejelentése alapján* a cégbíróság először azt vizsgálja, hogy a beadvány – annak tartalma szerint – ismeretlen székhelyű cég megszüntetésre irányuló eljárás lefolytatását kívánja-e vagy általános törvényességi felügyeleti eljárást (pl. a székhelyként megadott cím valós cím-e) kezdeményez. Az előterjesztő személye szempontjából annak is jelentősége van, hogy kérelmezőként kíván-e részt venni az eljárásban vagy csupán bejelentéssel kíván élni a cégbíróság irányában.⁴

4. Az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás menete.

Tekintettel arra, hogy az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás különleges törvényességi felügyeleti eljárásnak minősül, elsődleges célként jelenik meg a törvényes működés helyreállítása, legalábbis annak megkísérlése. Ebből fakadóan a cégbíróság az eljárás megindítását követően hirdetményt tesz közzé a Cégbizonylatban, illetve közvetlen megkereséssel él a tagok felé. A cég törlése annak függvénye, hogy a felhívás alapján a tagok megtették-e a szükséges intézkedéseket a törvényes működés helyreállítása érdekében (pl. a legfőbb szerv összehívásával, valamint változásbejegyzési kérelem előterjesztésével), vagy a megkeresés eredménytelenül zárult. A cég tagjaihoz intézett felhívás indoka az, hogy a tagok a társaság működése során is kötelesek gondoskodni a jogszerű működés biztosításáról, fenntartásáról.

AZ ISMERETLEN SZÉKHELYŰ CÉG MEGSZÜNTETÉSRE IRÁNYULÓ ELJÁRÁS MENETE.

A megszüntetési eljárás megindításához **a törvény már nem követeli meg megelőző intézkedések alkalmazását** arra vonatkozóan, hogy a cégjegyzékbe bejegyzett képviselőre jogosultak, illetve a tagok elérhetőek-e. Éppen ezért, amennyiben a cégbíróság a cég elérhetetlenségére vonatkozó, a Ctv. 89. § (1) bekezdésében foglalt törvényi feltételek fennállását és megvalósulását észleli, **nem szükséges az eljárás megindítását megelőzően a**

képviselőre jogosultak, valamint a tagok közvetlen megkeresése, részükre felhívás megküldése vagy tájékoztatás, adatok kérése.

A cég vagyoni helyzetének felmérésére ezen eljárás keretei között nem kerül sor.

A cégbíróság az eljárás megindítását követően többirányú felhívást alkalmaz:

I. A cégbíróság a cégjegyzékbe bejegyzett tagokat közvetlenül megkeresi vagy szükség szerint Céglőzönyben közzétett hirdetésny révén értesíti, hogy a társaság törvényes működését a megfelelő intézkedések meghozatalával hatvan napon belül biztosítsák. A tagok ennek teljesítése érdekében a legfőbb szerv összehívására is jogosultak, illetve kötelesek a székhelyváltást vagy az új székhely kijelölését, valamint a képviselőre jogosult adataiban (pl. lakcímében) vagy személyében bekövetkező változást (pl. új vezető tisztségviselő megválasztása esetén) a cégbíróság részére bejelenteni. A törvényes működés helyreállítását célzó, a társaság elérhetőségét biztosító intézkedések alapján változásbejegyzési kérelmet kell előterjeszteni.

Ha a változásbejegyzési kérelmet határidőben nem nyújtja be a társaság, vagy a cégbíróság intézkedése nyomán *nem kerül sor a törvényes működés helyreállítására*, akkor a cégbíróság az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló *eljárást megszünteti és a céget megszüntnek nyilvánítja*. Ezen végzését a cégbíróság közzéteszi a Céglőzönyben. A végzés ellen fellebbezésnek van helye.

II. Amennyiben a cégjegyzék nem tartalmazza a tagok adatait, vagy a képviselőre jogosult személyek, illetve a társaság valamennyi tagja ismeretlen (azaz a képviselőre jogosultakon kívül a tagok is elérhetetlenek), akkor a cégbíróság a Céglőzönyben közzétett végzésében hívja fel mindazokat, akik bármiféle tudomással bírhatnak a cég székhelyére, működésére vagy a képviselőre jogosult lakóhelyére, hogy a rendelkezésre álló információkat a közzétételtől számított harminc napon belül jelentsék be a cégbíróságnak.

a) Amennyiben a felhívás eredményes volt, azaz érkezik érdemi bejelentés a társaság elérhetőségére vonatkozóan, a cégbíróság felhívja a cég képviselőjét változásbejegyzési kérelem benyújtására. Ha *a változásbejegyzési kérelem előterjesztésére megfelelően sor kerül*, a cégbíróság az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárást megszünteti.

b) Ha a felhívás eredménytelen volt, azaz *nem érkezik érdemi bejelentés* a társaság elérhetőségére vonatkozóan, ideértve azt az esetet is, hogy a képviselőre jogosultak lakóhelye ismeretlen, akkor a társaság – a törvényi feltételek alapján – jogilag továbbra is ismeretlen székhelyűnek minősül. Ebben az esetben a cégbíróság határoz *az eljárás megszüntetéséről és a céget megszüntnek nyilvánítja*; végzése közzétételre kerül a Céglőzönyben. A végzésben foglaltakkal szemben fellebbezés nyújtható be.

III. A cég megszüntnek nyilvánítását követően *a cégbíróság elrendeli a kényszertörlési eljárás megindítását*. A társaság vagyoni viszonyainak felmérése kényszertörlési eljárás keretei között történik. A cégbíróság ezen végzését is közzéteszi a Céglőzönyben, a fellebbezés lehetőségét a törvény kizárja.

Ismeretlen

Felhasznált irodalom és amelyet még további olvasásra ajánlunk

Bánki-Horváth Mária – Bodor Mária Zsuzsanna – Gál Judit – Koday Zsuzsanna – Rózsa Éva – Vezekényi Ursula
„Nagykommentár a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényhez [online] – Ctv. 88. §-ához 2. cím” (Wolters Kluwer; Budapest; 2015; <http://uj.jogtar.hu/>)

Bodnár Zsuzsanna - Fézer Tamás - Metzinger Péter - Osztovits András „A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) kommentárja” (Opten Kiadó; Budapest; 2015.)

Végjegyzetek

1 A kép forrása: <https://www.pieris.hu/galeria/megnez/media/2160>; <http://hu.sooscsilla.com/portfolio/szines-cimerek-logok-cegtablak-olomuvegbol/>

2 BH2003. 30.; KGD2003. 166.; KGD2001. 306.; KGD2001. 259.1

3 BH2004. 121.

4 EBH2003. 881.